

Datum: Rijeka, 23. rujna 2023.

Kolegij: Psihoterapijski pravci

Voditelj: doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović, prof. psih.

E – mail: aleksandras@uniri.hr

Katedra: Katedra za temeljne medicinske znanosti

Studij: Diplomski sveučilišni studij

Naziv studija:

Sestrinstvo - promicanje i zaštita mentalnog zdravlja

Godina studija: 2

Akadska godina: 2023./2024.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij **Psihoterapijski pravci** je izborni kolegij na drugoj godini Diplomskog studija Sestrinstvo – promicanje i zaštita mentalnog zdravlja (2,5 ECTS) i sastoji se od 10 sati predavanja, 10 sati seminara i 5 sati vježbi.

Ciljevi kolegija je upoznati studenta s ulogom psiholoških metoda liječenja i psiholoških zahvata u području mentalnog zdravlja te sa terapijskim i praktičnim osnovama najvažnijih psihoterapijskih pravaca. Student će biti upoznat s najčešće primjenjivanim socioterapijskim i psihoterapijskim tehnikama te na činjenicama temeljenim indikacijama za primjenu psiholoških metoda kao terapijskih tehnika. Od studenta se očekuje razumijevanje mjesta socioterapije i psihoterapije u liječenju mentalnih poremećaja i poznavanje indikacijskog područja za osnovne i najprimjenjivije psihoterapijske tehnike. Student će moći razlikovati psihoterapijske pravce prema njihovim teorijskim postavkama, značajnim predstavnicima i objašnjenjima u nastanku psihičkih poremećaja i prema osnovnim mehanizmima i tehnikama terapijskog djelovanja. Između ostalog biti će upoznat sa osnovama savjetovanja kao terapijske tehnike kao i sa pomoćnim tehnikama poput „prizemljenja“ i psihoedukacijom.

Nastava se organizira u obliku predavanja, vježbi i seminara i za nastavu nije potreban poseban pribor. Očekuje se priprema studenata za seminarski rad kao i aktivno sudjelovanje u vježbama i demonstracijama savjetodavnih tehnika rada. Nastava će se odvijati u fakultetskim prostorijama. U sklopu vježbi gledati će snimke psihoterapijskih seansi iz određenih psihoterapijskih tehnika što će biti i materijal za diskusiju.

Popis obvezne ispitne literature:

1. Kozarić Kovačić D, Frančišković T. Psihoterapijski pravci. Zagreb: Medicinska naklada, 2014.

2. Jukic V, Pisk Z. Psihoterapija-škole i psihoterapijski pravci u Hrvatskoj danas. Medicinska naklada, Zagreb, 2008.

Popis dopunske literature:

- Štrkalj-Ivezic S. Rehabilitacija u psihijatriji-Psihobiosocijalni pristup. Zagreb: Hrvatski liječnički zbor, 2010.
- Klain E. i sur. Psihološka medicina. Zagreb: Medicinska naklada, 1998.
- Corey G. Teorija i praksa psihološkog savjetovanja i psihoterapije. Jastrebarsko: Naklada Slap, 2004.
- Hawton K, Salkovskis PM, Kirk J, Clark DM. Kognitivno-bihevioralna terapija za psihijatrijske probleme - vodič za praktičan rad. Jastrebarsko: Naklada Slap, 2007.

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

- P1. Uvod u psihološke metode liječenja.
- P2. Osnovni pojmovi u psihoterapiji: psihoterapijski savez, prijenos/protuprijenos
- P3. Osnovni pojmovi u psihoterapiji: mehanizmi obrane, otpori, klarifikacija, konfrontacija
- P4. Osnovni pojmovi u psihoterapiji: uvid, prorada, interpretacija, empatija, motivacija
- P5. Podjela i učinkovitost psihoterapijskih pravaca s obzirom na osnovne psihoterapijske škole (analitička/psihodinamska, kognitivno-bihevioralna, humanističko-egzistencijalna, integrativna)
- P6. Pravci usmjereni na određeno područje ili određeni cilj – obiteljska i bračna terapija, seksualna terapija, suportivna psihoterapija, art i kreativna terapija, autogeni trening
- P7. Psihoterapija kod posebnih skupina pacijenata (djeca, adolescent, psihotične osobe, osobe s poremećajem ličnosti).
- P8. Pomoćne psihoterapijske tehnike (savjetovanje, socioterapija, psihoedukacija)
- P9. Kontekstualni čimbenici psihoterapije (farmakoterapija, istraživanja u psihoterapiji i etika u psihoterapiji).
- P10. Psihoterapija u Hrvatskoj: zakonska regulativa i postojeće edukacije

Popis seminara s pojašnjenjem:

U sklopu seminara studenti prikazuju odabrani psihoterapijskih pravac. Seminar se priprema i izlaže prema sljedećem obrascu: Uvod i povijesna pozadina. Definicije, teorijske postavke i ključni pojmovi. Pogled na ljudsku prirodu. Terapijski proces: terapijski ciljevi, terapeutova funkcija i uloga, klijentov doživljaj terapije, odnos između terapeuta i klijenta. Primjena: terapijske tehnike i postupci, područja primjene.

Tema, tj. pojedini psihoterapijski pravac studenti biraju prema sljedećem:

- S1. Psihoanaliza, psihoanalitički usmjerene terapije
- S2. Grupna analiza, psihodrama.
- S3. Bihevioralna terapija, kognitivno-bihevioralna terapija
- S4. Biofeedback i neurobiofeedback
- S5. Egzistencijalistički pristup, terapija usmjerena na klijenta
- S6. Geštalt terapija, kibernetika psihoterapije
- S7. Transakcijska analiza, realitetna terapija
- S8. Logoterapija, NLP
- S9. Integrativna terapija, EMDR

S10. Art i kreativna terapija, autogeni trening

Popis vježbi s pojašnjenjem:

U sklopu vježbi gledati će snimke psihoterapijskih seansi iz određenih psihoterapijskih tehnika što će biti i materijal za diskusiju kako bi se proradili osnovni psihoterapijski pojmovi. Dodatno, biti će demonstrirane i primijenjene na sebi neke od terapijskih tehnika kao što su *grounding*, kreativne tehnike u terapiji, vježbe opuštanja, vođene fantazije i sl.

- V1. Snimke psihoterapijskih seansi s diskusijom
- V2. Snimke psihoterapijskih seansi s diskusijom
- V3. Autogeni trening, vježbe relaksacije, grounding
- V4. Kreativne tehnike (crtež)
- V5. Psihoedukacija

Obveze studenata:

Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci**, te prema **Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Fakultetu zdravstvenih studija u Rijeci**.

Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati tijekom izvođenja nastave, te na završnom ispitu. Od ukupno **100 bodova**, tijekom nastave student može ostvariti **50 bodova**, a na završnom ispitu **50 bodova**.

Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-F) i brojčanog sustava (1-5). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se **apsolutnom raspodjelom**.

Od maksimalnih 50 ocjenskih bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave, student mora sakupiti minimum od 25 ocjenskih bodova da bi pristupio završnom ispitu. Nazočnost na predavanjima i seminarima je obvezna.

Ocjenske bodove student stječe aktivnim sudjelovanjem u nastavi (do 25 bodova) i izlaganjem seminarskog rada (do 25 bodova). Aktivnost se ocjenjuje s 1 bodom na svakom od sadržaja kolegija a seminarski rad na sljedeći način:

Ocjena 5 = 25 bodova

Ocjena 4 = 22 boda

Ocjena 3 = 19 bodova

Ocjena 2 = 15 bodova

Pohađanje nastave

Student može izostati s 30% nastave isključivo **zbog zdravstvenih razloga** što opravdava liječničkom ispričnicom, prisustvovanje na sportskom natjecanju što opravdava potvrdom sportskog saveza ili slično.

Završni ispit (ukupno 50 ocjenskih bodova)

Tko može pristupiti završnom ispitu:

Studenti koji su tijekom nastave ostvarili jednako ili više od 25 bodova obavezno pristupaju završnom ispitu na kojem mogu ostvariti maksimalno 50 bodova.

Tko ne može pristupiti završnom ispitu:

Studenti koji su tijekom nastave ostvarili manje od 25 bodova nemaju pravo izlaska na završni ispit (upisuju kolegij druge godine).

Završni ispit je pismeni ispit koji sadrži 20 pitanja sa višestrukim odgovorima. Nosi 50 ocjenskih bodova

broj točno riješenih pitanja	bod
0-9	0
10	24
11	25
12	27
13	30
14	33
15	36
16	39
17	42
18	45
19	48
20	50

Ocjenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća:

A – 90 - 100% bodova-izvrstan (5)

B – 75 - 89,9%- vrlo dobar (4)

C – 60 - 74,9% -dobar (3)

D -- 50 - 59,9% -dovoljan (2)

F– 0 - 49,9% -nedovoljan (1)

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Nastavu je moguće izvoditi na engleskom jeziku.

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2022./2023. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
8.3.2024. petak	P1, P2, P3, P4 (8,00-11,00) Klinika za psihijatriju			Prof. dr. sc. Tanja Frančišković 4P
9.3.2024. subota	P5, P6, P7, P8 (8,00 – 11,00) Z2			Doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović 4P
21.3.2024. četvrtak	P9, P10 (16,00-17,30) Z2		V1-2 (17,30-19,00) Z2	Prof. dr. sc. Tanja Frančišković 2P 2V
22.3.2024. petak		S5, S6, S7, S8 (8,00 – 11,00) Klinika za psihijatriju		Doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović 4S
5.4.2024. petak		S1, S2, S3, S4 (15,00-18,15) Z2	V3 (18,15-19,00) Z2	Prof. dr. sc. Tanja Frančišković 4S, 1V
6.4.2023. subota		S9, S10 (8,00-9,30) Z4	V4, V5 (9,30 – 11,00) Z4	Doc. dr. sc. Aleksandra Stevanović 2S, 2V

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja

P1	Uvod u psihološke metode liječenja	1	Klinika za psihijatriju
P2, 3, 4	Osnovni pojmovi u psihoterapiji	3	Klinika za psihijatriju
P5	Podjela i učinkovitost psihoterapijskih pravaca	1	Z2
P6	Pravci usmjereni na područje ili cilj	1	Z2
P7	Psihoterapija kod posebnih skupina	1	Z2
P8	Pomoćne psihoterapijske tehnike	1	Z2
P9	Kontekstualni čimbenici psihoterapije	1	Z2
P10	Zakonski okviri i edukacije u Hrvatskoj	1	Z2
	Ukupan broj sati predavanja	10	

S	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
S1	Psihoanaliza, psihoanalitički usmjerene terapije	1	Z2
S2	Grupna analiza, psihodrama	1	Z2
S3	Bihevioralna terapija, kognitivno-bihevioralna terapija	1	Z2
S4	Biofeedback i neurobiofeedback	1	Z2
S5	Egzistencijalistički pristup, terapija usmjerena na klijenta	1	Klinika za psihijatriju
S6	Geštalt terapija, Kibernetika psihoterapije	1	Klinika za psihijatriju
S7	Transakcijska analiza, realitetna terapija	1	Klinika za psihijatriju
S8	Logoterapija, NLP	1	Klinika za psihijatriju
S9	Integrativna terapija, EMDR	1	Z4
S10	Art i kreativna terapija, Autogeni trening	1	Z4
	Ukupan broj sati seminara	10	

V	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
V1, 2	Videomaterijali i diskusija	2	Z2
V3	Autogeni trening, vježbe relaksacije, grounding	1	Z2
V4	Kreativne tehnike	1	Z4
V5	Psihoedukacija	1	Z4
	Ukupan broj sati vježbi	5	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	18.4.2024.
2.	16.5.2024.
3.	
4.	